

Колесніков Артем. Світовий ринок квіткової продукції: сучасний стан і тенденції розвитку. *Економічний дискурс*. 2024. Випуск 3-4. С. 76-83.
DOI: <https://doi.org/10.36742/2410-0919-2024-2-7>

УДК 339.9:339.13
JEL Classification M21

Колесніков Артем
аспірант кафедри економіки підприємства та менеджменту
Академія праці, соціальних відносин і туризму
м. Київ, Україна
E-mail: kolartval@gmail.com
ORCID: 0009-0000-0187-7558

СВІТОВИЙ РИНОК КВІТКОВОЇ ПРОДУКЦІЇ: СУЧАСНИЙ СТАН І ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

Анотація

Вступ. Квітковий бізнес є важливою частиною світової економіки, задовольняючи не тільки економічні, а й соціальні та культурні потреби. Сьогодні цей сектор переживає значні зміни під впливом глобалізації, інновацій у сфері логістики, а також змін у споживчих вподобаннях. Ця галузь стикається з необхідністю адаптації до цих змін у попиту та технологіях.

Пандемія COVID-19 виявила вразливості глобальних ланцюгів постачання, що призвело до тимчасових перебоїв у поставках та підвищення вартості логістики. Проте, перспективи розвитку квіткового бізнесу залишаються позитивними.

Методи. У процесі дослідження використовувалися наступні методи дослідження: діалектичний, контент-аналіз, абстрактно-логічний, метод наукового узагальнення, індукції, дедукції і статистичного аналізу.

Результати. Квітковий бізнес на міжнародному рівні демонструє динамічний розвиток під впливом глобалізації, технологічних інновацій та змін у споживчих вподобаннях. Незважаючи на позитивні тенденції, квітковий бізнес стикається з низкою викликів. Вони стосуються коливання попиту, залежності від погодних умов, які можуть вплинути на врожайність, а також підвищення вартості логістики та збереження квітів.

Виробники та постачальники квітів мають постійно адаптувати свою діяльність до нових умов ринку, впроваджуючи стійкі практики та використовуючи новітні технології. Усе це сприяє подальшому зростанню та розширенню квіткового бізнесу, роблячи його важливою складовою світової економіки.

Перспективи. Подальші дослідження мають зосередитися на глибшому аналізі впливу глобальних економічних та екологічних змін на функціонування вітчизняного ринку квіткової продукції.

Ключові слова: ринок, квіткова продукція, глобалізація, тенденції, експорт, імпорт.

Вступ.

Світовий ринок квіткової продукції відіграє значну роль у глобальній економіці, соціальному житті та культурі. З розвитком міжнародної торгівлі та технологій вирощування, цей сектор демонструє вражаючі темпи зростання і трансформації. Основними гравцями на ринку є такі країни, як: Нідерланди, Колумбія, Еквадор, Кенія та Ефіопія, які забезпечують більшу частину світового експорту квітів. Сучасні тенденції включають впровадження стійких методів виробництва, розширення онлайн-торгівлі та зростаючий попит на унікальні та екологічно чисті квіти.

Вітчизняний ринок квіткової продукції інтегрований у світовий. Україна імпортує значну частину квіткової продукції, що дозволяє забезпечувати український ринок різноманітними видами квітів високої якості протягом всього року. У свою чергу, Україна також має потенціал для експорту

власних квітів, зокрема до країн ЄС. Світові тенденції у цій галузі економіки впливають на український ринок квітів. Це стосується, як економічних аспектів, так екологічних, технологічних і соціально-культурних.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Питання функціонування ринку квіткової продукції останнім часом привертають увагу зарубіжних і вітчизняних науковців, які проводять дослідження у цьому напрямі. Серед вітчизняних авторів, які досліджують окремі складові галузі квітництва та ринку квітничарської продукції, є: В. І. Баюра [1], М. П. Бутко [2], С. М. Кваша [3], С. П. Крапива [4], М. В. Соломаха [5], С. В. Сорокіна [6], В. А. Ходарченко [7] та ін.

Мета.

У цій статті автором ставиться за мету дослідити поточний стан світового ринку квіткової продукції, розглянути основні тенденції розвитку, а також проаналізувати виклики та можливості, з якими стикається галузь.

Методологія дослідження.

У процесі дослідження використовувалися наступні методи дослідження: діалектичний, контент-аналіз, абстрактно-логічний, метод наукового узагальнення, індукції, дедукції і статистичного аналізу.

Результати. Глобалізація суттєво вплинула на квітковий бізнес, відкривши нові ринки та можливості для експорту та імпорту квітів. Згідно з даними Statistics MRC, світовий ринок споживчого квітництва оцінювався в 59,43 мільярда доларів США у 2023 році і, за прогнозами, досягне 113,34 мільярда доларів США до 2030 року, зростаючи із середньорічним темпом росту (CAGR) 9,66% протягом прогнозованого періоду [8].

Огляд світової торгівлі зрізаними квітами за останнє десятиліття показує значні коливання загального світового експорту, особливо в 2015 році, коли економічні та політичні потрясіння, включаючи коливання обмінних курсів, вплинули на імпорт з Європи. У період з 2016 по 2019 рік спостерігалось стабільне відновлення, але до того, як показники могли повернутися до рівня 2015 року, почалася пандемія, і 2020 рік знову показує зниження, хоча й менш виражене, проте у 2022 році обсяги торгівлі квітами знову вирости (рис. 1).

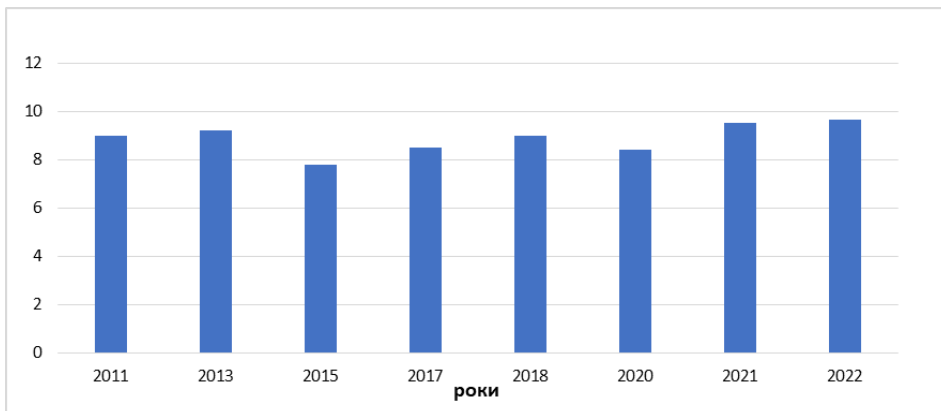

Рис. 1. Динаміка загального обсягу експорту зрізаних квітів у світі за вартістю з 2011 по 2022 роки (у млрд доларів США)*

*Джерело: розраховано автором за даними [9].

Виробництво квітів є глобальною індустрією з великою кількістю країн, що спеціалізуються на вирощуванні та експорті різних видів квітів, проте основними експортерами квітів в останні роки є п'ять країн, а саме: Нідерланди, Кенія, Колумбія, Еквадор і Ефіопія. Разом на ці країни припадає близько 90% світового обсягу продажу квітів. Частка експорту квіткової продукції від загального обсягу експорту в 2022 році для цих країн становила:

Кенія – 9,54%,
Ефіопія – 7,44%,
Колумбія – 3,58%
Еквадор – 2,87%
Нідерланди – 0,619% [10].

Нижче наведено відсоткове співвідношення основних виробників квітів у світі у 2014 і 2022 роках, розраховане на основі даних з міжнародних джерел та звітів по галузі (рис. 2).

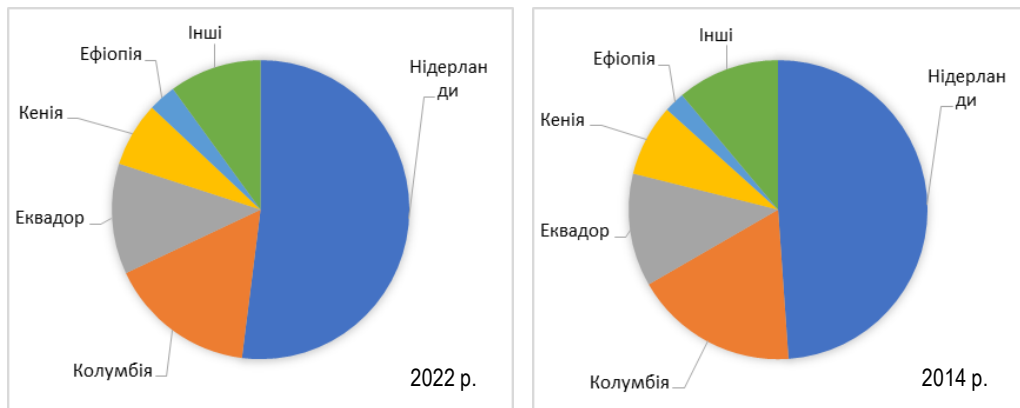

Рис. 2. Співвідношення країн-експортерів зрізаних квітів у світі*

*Джерело: розраховано автором за даними [11; 12].

Як видно з даного рисунку, згадані країни зберігають свої місця на світовому ринку протягом останнього десятиліття. На Нідерланди припадає майже половина загального обсягу експорту. Колумбія, Еквадор та Кенія зберігають свої відповідні друге, третє та четверте місця на міжнародній флористичній сцені, а Ефіопія закріпила свою присутність на п'ятому місці. Ці чотири країни експортують велику кількість троянд, але є відмінності в асортименті їх продукції та ринках призначення. Наприклад, Колумбія зараз виробляє понад 50 видів квітів. Вона здобула міцні позиції в бізнесі букетів, особливо в Північній Америці, тоді як кенійські троянди стали основою в Європі та займають 40 відсотків цього ринку. Завдяки сильній підтримці уряду, великі довгостеблові троянди з Ефіопії досягають різних країн, включаючи США, які продовжували транспортувати квітковий вантаж протягом пандемії. Китай досяг експорту вартістю 125 мільйонів доларів США в 2020 році.

Інші країни, такі як Індія, Китай, Ізраїль та Італія, також роблять значний внесок у світове виробництво та експорт квітів. Разом ці країни забезпечують близько 5% світового експорту зрізаних квітів.

Аналіз провідних країн-імпортерів зрізаних квітів за період з 2012 року по 2022 рік показує, що США зберігають свою тенденцію зростання як найбільшого імпортера зрізаних квітів у світі. Ця позиція часом оспорювалася Німеччиною (зокрема у 2012, 2013 і 2014 рр.), але останніми роками США стабільно перевершують всі інші країни. Так, у 2022 році імпорт зрізаних квітів у США майже вдвічі перевищував імпорт в Німеччину у вартісному виразі. Протягом досліджуваного періоду на третьому місці знаходилися Нідерланди, імпорт яких тільки у 2022 році перевищив Німеччину.

Четверте місце посідає Об'єднане Королівство (Великобританія) (табл. 1).

Таблиця 1. Динаміка обсягів імпорту зрізаних квітів у вартісному виразі (у млн. євро)*

Роки	Країни				Світ
	США	Нідерланди	Німеччина	Великобританія	
2012	753	634	898	742	6050
2013	900	650	920	781	6000
2014	917	734	990	857	6100
2015	1133	918	1049	916	6700
2016	1257	932	1074	913	6800
2017	1287	1044	1076	850	7800
2018	1295	990	1080	869	7000
2019	1433	1030	1065	754	7200
2020	1345	1075	1055	694	7000
2021	1828	1162	1312	714	8100
2022	2354	1300	1226	837	9100

*Джерело: розраховано автором за даними [12].

Збільшення імпорту у вартісному виразі після 2020 року ймовірно свідчить, що країни-постачальники квітів і країни-імпортери вже впоралися з труднощами, спричиненими пандемією.

Окрім вартості, обсяги торгівлі квітами також є важливим показником, особливо під час пандемії, коли експортери у всьому світі повідомляли про зростання цін. Інформація про тонни квітів не настільки доступна для всіх країн і не вимірюється стандартним способом (наприклад, деякі країни звітують про обсяги за вагою, інші за одиницями квітів).

Що стосується споживання квіткової продукції, то тут на світовому ринку лідерами є США, Швейцарія, Великобританія і Данія. У середньому середньостатистичний мешканець цих країн купує квіткової продукції на суму від 124 до 169 євро на рік (рис. 3).

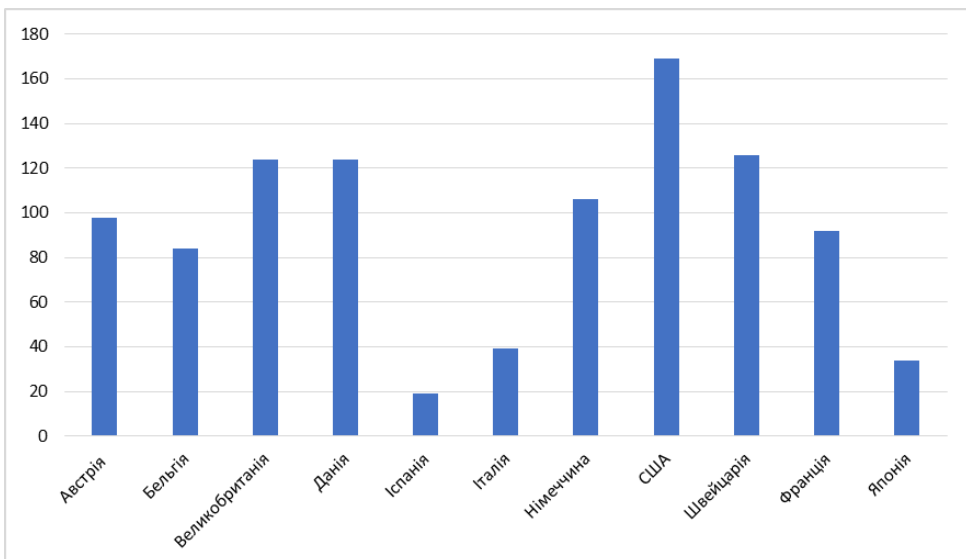

Рис. 3. Споживання квіткової продукції на душу населення у вартісному виразі (євро)*

*Джерело: розраховано автором за даними [12].

Один з ключових аспектів успіху квіtkового бізнесу на міжнародному рівні – це ефективна логістика. Завдяки інноваціям у сфері транспортування та зберігання квіtkів, стало можливим доставляти свіжі квіtkи на далекі відстані без втрати якості. Використання сучасних холодильних установок та методів вакуумного пакування дозволяє зберігати свіжість квіtkів протягом кількох тижнів.

Зокрема, авіаперевезення відіграють важливу роль у міжнародній торгівлі квіtkами. Наприклад, Амстердамський аеропорт Схіпгол є одним з найбільших центрів квіtkової логістики, через який щорічно проходить близько 4,5 мільярда квіtkів. Лише за один день через цей аеропорт може пройти до 20 мільйонів квіtkів.

Інноваційні технології також проникають у сам процес вирощування квіtkів. Використання автоматизованих систем поливу, контролю клімату в теплицях, а також біотехнологій для створення нових сортів квіtkів дозволяє підвищити ефективність виробництва та зменшити витрати. За даними International Association of Horticultural Producers (AIPH), використання таких технологій дозволяє збільшити врожайність на 20-30% та зменшити витрати на 15-20%.

Не оминув зростаючий попит на екологічно чисту продукцію і квіtkовий бізнес. Споживачі все більше цікавляться походженням квіtkів, умовами їхнього вирощування та впливом на довкілля. У відповідь на це, багато виробників квіtkів впроваджують стійкі практики ведення бізнесу, такі як використання органічних добрив, мінімізація використання пестицидів та зниження викидів вуглецю.

Наприклад, згідно з даними Fairtrade International, у 2022 році більше 800 мільйонів квіtkів було сертифіковано за стандартами Fairtrade. Це свідчить про зростаючий попит на стійкі та соціально відповідальні продукти. Крім того, GlobalG.A.P., одна з провідних сертифікаційних організацій у сфері сільського господарства, повідомляє про зростання кількості сертифікованих господарств у квіtkовій індустрії на 15% у 2022 році, порівняно з попереднім роком.

Сертифікація продукції забезпечує прозорість у ланцюгу постачання та дозволяє споживачам робити свідомий вибір. Споживачі готові платити більше за квіtkи, які відповідають екологічним та соціальним стандартам, що стимулює виробників до впровадження стійких практик.

Ще одна тенденція спостерігається на світовому ринку квіtkової продукції – це цифровізація цього бізнесу і зростання онлайн-продажів. З розвитком інтернет-технологій квіtkовий бізнес активно освоює нові канали збуту. Онлайн-продажі квіtkів стають все більш популярними, що зумовлено зручністю замовлення та доставкою квіtkів додому або на роботу. За даними Statista, обсяг онлайн-продажів квіtkів у світі у 2022 році становив близько 5,5 мільярдів доларів, і прогнозується його зростання до 8 мільярдів доларів до 2025 року [9].

Інтернет-магазини, платформи для електронної комерції та мобільні додатки дозволяють споживачам легко вибрати та замовляти квіtkи з будь-якої точки світу. Наприклад, такі компанії, як 1-800-Flowers, Interflora та Fleuror, активно розвивають свої онлайн-платформи, пропонуючи широкий асортимент квіtkів та послуг з доставки.

Соціальні мережі також відіграють важливу роль у просуванні квіtkового бізнесу. Візуальна привабливість квіtkів робить їх ідеальним продуктом для просування через платформи, такі як Instagram, Facebook та Pinterest. За даними HubSpot, близько 70% користувачів Instagram вважають цю платформу ідеальним місцем для натхнення щодо квіtkових композицій та ідей для декору. Завдяки соціальним мережам виробники та продавці квіtkів можуть безпосередньо взаємодіяти зі своєю аудиторією, отримувати зворотний зв'язок та швидко реагувати на зміни у попиті, що є дуже важливо в умовах зростаючої конкуренції.

Змінюються смаки та вподобання покупців квіtkової продукції. Сучасні споживачі стали більш вимогливими до якості та асортименту квіtkів. Зростає попит на унікальні та рідкісні види квіtkів, а також на композиції, які відображають індивідуальні смаки та стиль. Наприклад, за даними дослідження, проведеного компанією Floral Trends, близько 40% споживачів надають перевагу нестандартним та оригінальним букетам.

Зростає інтерес до квіtkів як елементу декору у різних заходах – від весіль до корпоративних

подій. За даними The Knot, витрати на квіти для весільних церемоній у США в середньому становлять близько 2500 доларів, що підкреслює важливість квітів у таких заходах. Це відкриває нові можливості для квіткового бізнесу у сфері обслуговування заходів та оренди квіткових композицій.

Крім того, пандемія COVID-19 змінила поведінку споживачів, підвищивши інтерес до домашнього декору та створення затишку вдома. За даними Society of American Florists, у 2022 році спостерігалось збільшення попиту на кімнатні рослини на 20%, що свідчить про зміну споживчих пріоритетів та зростання популярності квітів у повсякденному житті.

Висновки і перспективи.

Квітковий бізнес на міжнародному рівні демонструє динамічний розвиток під впливом глобалізації, технологічних інновацій та змін у споживчих вподобаннях. Виробники та постачальники квітів постійно адаптуються до нових умов ринку, впроваджуючи стійкі практики та використовуючи новітні технології. Усе це сприяє подальшому зростанню та розширенню квіткового бізнесу, роблячи його важливою складовою світової економіки.

Незважаючи на позитивні тенденції, квітковий бізнес стикається з низкою викликів. Вони стосуються коливання попиту, залежності від погодних умов, які можуть вплинути на врожайність, а також підвищення вартості логістики та збереження квітів.

Проте, з огляду на сучасні тенденції та виклики, квітковий бізнес має значний потенціал для подальшого розвитку. Інновації у виробництві та логістиці, стійкі практики та адаптація до змін у споживчих вподобаннях покликані забезпечити стійкий розвиток цього сектора на міжнародному рівні.

Подальші дослідження передбачають аналіз поведінки споживачів на даному ринку, технологічних інновацій, маркетингових стратегій, а також соціальних та екологічних аспектів.

Ці напрями досліджень допоможуть краще зрозуміти складність і динаміку ринку квіткової продукції, що, у свою чергу, сприятиме прийняттю обґрунтованих рішень для розвитку галузі.

Список використаних джерел

1. Баюра В. І., Погасій О. Б. Дослідження проблем на ринку квітництва в Україні. Науковий потенціал України : Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф., 27-29 березня 2007 р.: матеріали. URL : <http://intkonf.org/pogasiy-ob-ken-bayura-vi-doslidzhennya-problem-na-rinku-kvitnikarstva-v-ukrayini>.
2. Бутко М. П., Соломаха І. В. Становлення вітчизняного ринку флористичної продукції в умовах євроінтеграції: монографія. Чернівці : ЧНТУ, 2017. 294 с.
3. Кваша С. М., Синьокий О. М. Вплив світової продовольчої кризи на формування державної стратегії розвитку АПК. *Економіка АПК*. 2008. № 8. С. 60–67.
4. Крапива С. П. Культурный фронт. *Бизнес*. 2009. № 38. URL : <http://www.business.ua>. (Дата звернення 21.06.2024).
5. Соломаха І. В. Бутко М. П. Теоретичні засади становлення ринків флористичної продукції. *Регіональна економіка*. 2012. № 4. С. 161–169.
6. Сорокіна С. В., Шарапова Т. М., Іванова А. А. Стан ринку квітництва в Україні та за кордоном. *Прогресивні техніка та технології харчових виробництв ресторанного господарства та торгівлі* : зб. наук. пр. – Харків : ХДУХТ, 2005. – С. 315–321.
7. Ходарченко В. А. Кон'юнктура вітчизняного ринку квітів. *Науковий вісник НУБіП України*. 2009. Вип. 141. С. 374–379.
8. Consumer Floriculture Market Forecasts to 2030 - Global Analysis By Product Type (Cut Flowers, Cut Foliage and Other Product Types), Flower Type (Rose, Chrysanthemum, Tulip, Lily and Other Flower Types), Sales Channel, End User and By Geography. URL: <https://www.giiresearch.com/report/smrc1308611-consumer-floriculture-market-forecasts-global.html>. (дата звернення: 25.05.2024).
9. Офіційний сайт компанії Statista. URL: <http://www.statista.com>. (дата звернення: 25.06.2024).
10. Imports and Exports of cut flowers in 2022. URL: https://trendeconomy.com/data/commodity_h2/0603. (дата звернення: 22.06.2024).
11. The state of the global fresh produce industry. URL: <https://research.rabobank.com/far/en/sectors/fresh->

[produce/the-state-of-the-global-fresh-produce-industry.html](https://www.iaah.org/produce/the-state-of-the-global-fresh-produce-industry.html). (дата звернення: 25.06.2024).

12. International statistics flowers and plants. 2023. URL: <http://aiph.org/statistical-yearbook>. (дата звернення: 20.06.2024).

Статтю отримано: 27.08.2024 / Рецензування 04.10.2024 / Прийнято до друку: 30.12.2024

Artem Kolesnikov
Postgraduate Student
Department of Enterprise Economics and Management
Academy of Labour, Social Relations and Tourism
Kyiv, Ukraine
E-mail: kolartval@gmail.com
ORCID: 0009-0000-0187-7558

THE GLOBAL FLOWER MARKET: CURRENT STATE AND DEVELOPMENT TRENDS

Abstract

Introduction. The flower business is an important part of the global economy, meeting not only economic but also social and cultural needs. Today, this sector is undergoing significant changes under the influence of globalization, innovations in logistics, and shifts in consumer preferences. This industry faces the need to adapt to these changes in demand and technology.

The COVID-19 pandemic revealed vulnerabilities in global supply chains, leading to temporary disruptions in supplies and increased logistics costs. However, the prospects for the development of the flower business remain positive.

Methods. The following research methods were used in the study: dialectical, content analysis, abstract and logical, scientific generalization method, induction, deduction, and statistical analysis.

Results. The flower business at the international level shows dynamic development under the influence of globalization, technological innovations, and changes in consumer preferences. Despite positive trends, the flower business faces several challenges. These include demand fluctuations, dependence on weather conditions that can affect yield, as well as increasing logistics costs and the preservation of flowers. Flower producers and suppliers must constantly adapt their activities to new market conditions by implementing sustainable practices and using the latest technologies. All this contributes to the further growth and expansion of the flower business, making it an important component of the global economy.

Discussion. Further research should focus on a deeper analysis of the impact of global economic and environmental changes on the functioning of the domestic flower market.

Keywords: market, flower products, globalization, trends, export, import.

References

1. Baiura, V.I., & Pohasii, O.B. (2007). Doslidzhennia problem na rynku kvitnykarstva v Ukraini. Naukovyi potentsial Ukrainy [Study of problems in the flower market in Ukraine]. *Naukovyi potentsial Ukrainy : Mizhnar. nauk.-prakt. Internet-konf.* Retrieved from <http://intkonf.org/pogasiy-ob-ken-bayura-vi-doslidzhennya-problem-na-rinku-kvitnykarstva-v-ukrayini>.
2. Butko, M.P., & Solomakha, I.V. (2017). *Stanoviennia vitchyznianoho rynku florystychnoi produktsii v umovakh yevrointehratsii: monohrafiia*. [Formation of the domestic market of floristic products in the conditions of European integration: monograph]. Chernihiv : ChNTU.
3. Kvasha, S.M., & Synookyi, O.M. (2008). Vplyv svitovoi prodovolchoi kryzy na formuvannia derzhavnoi stratehii rozvytku APK [The impact of the global food crisis on the formation of the state strategy for the development of the agricultural complex]. *Ekonomika APK* [Economy of Agro-Industrial Complex], 8, 60-67. [in Ukr.].
4. Krapiva, S.P. (2009). Kulturnyy front [Cultural Front]. *Biznes* [Business], 38. Retrieved from <http://www.business.ua>.
5. Solomakha, I.V., & Butko, M.P. (2012). Teoretychni zasady stanoviennia rynkiv florystychnoi produktsii [Theoretical principles of formation of floristic products markets]. *Rehionalna ekonomika* [Regional Economy], 4, 161-169. [in Ukr.].

6. Sorokina, S.V., Sharapova, T.M., & Ivanova, AA (2005). Stan rynku kvitnykarstva v Ukraini ta za kordonom. [The state of the floriculture market in Ukraine and abroad]. *Prohresyvni tekhnika ta tekhnologii kharchovykh vyrobnytstv restorannoho hospodarstva ta torhivli : zbirnyk naukovykh prats.* [Progressive Equipment and Technologies of Food Production, Restaurant Economy and Trade: Collection of Scientific Works], 315-321. [in Ukr.].
7. Khodarchenko, V.A. (2009). Koniunktura vitchyznianoho rynku kvitiv [The state of the domestic flower market.]. *Naukovyi visnyk NUBiP Ukrainy* [Scientific Bulletin of NUBiP of Ukraine], 141, 374-379. [in Ukr.].
8. Consumer Floriculture Market Forecasts to 2030 - Global Analysis By Product Type (Cut Flowers, Cut Foliage and Other Product Types), Flower Type (Rose, Chrysanthemum, Tulip, Lily and Other Flower Types), Sales Channel, End User and By Geography. Retrieved from <https://www.giiresearch.com/report/smrc1308611-consumer-floriculture-market-forecasts-global.html>.
9. Ofitsiyni sait kompanii Statista. Retrieved from [https:// www.ukrstat.gov](https://www.ukrstat.gov).
10. Imports and Exports of cut flowers in 2022. . Retrieved from https://trendeconomy.com/data/commodity_h2/0603.
11. The state of the global fresh produce industry. Retrieved from <https://research.rabobank.com/far/en/sectors/fresh-produce/the-state-of-the-global-fresh-produce-industry.html>.
12. International statistics flowers and plants. 2023. Retrieved from <http://aiph.org/statistical-yearbook>.

Received: 08.27.2024 / Review 10.04.2024 / Accepted 12.30.2024

